

Juryrapport Ds. Visscherprijs 2026

Toespraak juryvoorzitter prof. dr. Petri Embregts bij de 16e uitreiking
van de Ds. Visscherprijs
in de Radboud Universiteit Nijmegen op 23 april 2026

Dames en heren,

Het is mij als voorzitter van de jury een eer en genoegen om u op de hoogte te mogen stellen van de bevindingen van de jury van de Ds. Visscherprijs 2026. Maar eerst even wat feiten. Dit keer werden er in totaal maar liefst 31 proefschriften ingezonden, verdedigd aan elf universiteiten: zeven aan de Radboud universiteit Nijmegen, vijf aan de Rijksuniversiteit Groningen, ook vijf aan de Tilburg University, vijf aan de VU in Amsterdam, drie aan de universiteit van Amsterdam, een aan de Universiteit van Twente, een aan de universiteit voor humanistiek, een aan Maastricht University, een aan de Open Universiteit, een aan het Erasmus MC in Rotterdam en een aan de universiteit Gent.

De onderwerpen die aan de orde kwamen waren zeer uiteenlopend van aard. Ik geef u graag een aantal voorbeelden: onderzoek naar de praktijken en illusies van inclusie, onderzoek naar het werkgeheugen van mensen met een verstandelijke beperking, onderzoek naar interventies rondom middelengebruik, onderzoek naar mensen met een verstandelijke beperking en psychische problemen in de huisartsenzorg, onderzoek naar kennismanagement, onderzoek naar de positie van mensen met een verstandelijke beperking in het strafrecht, onderzoek naar implementatie, onderzoek naar families van mensen met een verstandelijke beperking en onderzoek naar methoden en interventies in de zorg aan mensen met een verstandelijke beperking.

Al deze proefschriften dragen bij aan verdere kennisvermeerdering en mede daardoor verbetering van de zorg aan en kwaliteit van leven van mensen met een verstandelijke beperking. De jury wil dan ook benadrukken dat zij alle inzenders zeer erkentelijk is voor het inzenden van hun belanghebbende en waardevolle dissertaties. We kunnen daaraan hier helaas niet die aandacht geven die ze verdienen, maar op de website van het Ds. Visscherfonds (www.dsvisscherfonds.nl) kunt u van alle eenendertig proefschriften de samenvattingen lezen.

Stichting Ds. **Visscherfonds**

www.dsvisscherfonds.nl

info@dsvisscherfonds.nl

Dit gehoord hebbende, zult u begrijpen dat de jury voor een moeilijke opgave stond. Niet alleen de onderwerpen en vraagstellingen maar ook de onderzoeksmethodes waren zeer uiteenlopend en geregeld innovatief van aard.

Bij nadere kritische beschouwing sprong een aantal dissertaties eruit en kon de jury alles afwegend vervolgens unaniem tot een eindoordeel komen. De jury heeft bij de beoordeling vooral gelet op wetenschappelijke kwaliteit, innovatieve aspecten en maatschappelijke en praktische relevantie.

Alle inzendingen zijn door de jury uitgebreid besproken op basis van schriftelijke beoordelingen door de juryleden. De juryleden die als promotor of copromotor bij een promotie betrokken waren hebben zich bij de bespreking van die proefschriften uiteraard terughoudend opgesteld. Uit alle inzendingen werd eerst een shortlist opgesteld en vervolgens werden drie proefschriften genomineerd en werd tot slot unaniem een winnaar bepaald.

De drie nominaties gingen in alfabetische volgorde naar:

Milou van den Bemd

Suitability of chronic disease management in general practice for patients with intellectual disabilities

Mensen met een verstandelijke beperking en een chronische aandoening zoals cardiovasculaire ziekte, diabetes mellitus type 2, en chronisch obstructieve longziekte (COPD) ontvangen de zorg voor hun chronische ziekte veelal in de reguliere huisartsenpraktijk. Middels verschillende, goed opgezette studies waaronder grootschalig database-onderzoek, heeft de promovendus onderzocht in hoeverre deze zorg passend is bij hun behoeften. Het onderzoek laat zien dat de aanpak andere accenten vraagt dan de behandeling van mensen met chronische aandoeningen zonder verstandelijke beperking. Het onderzoek levert daarmee een relevante bijdrage aan zowel wetenschap als klinische praktijk.

Stichting Ds. **Visscherfonds**

www.dsvisscherfonds.nl

info@dsvisscherfonds.nl

Simon Langener

Embedded and Embodied: Pioneering building blocks for Immersive Virtual Reality addiction treatments for persons with Mild to Borderline Intellectual Disability and Addictive Disorder

Mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB) hebben een verhoogde kans op verslavingsproblematiek en een minder gunstige behandelprognose. In dit proefschrift is bekeken of ‘immersive virtual reality’ hierin een nieuw perspectief kan bieden. De promovendus zette verschillende studies op waarin middels diverse vernieuwende methoden en met nadrukkelijke betrokkenheid van cliënten en behandelaren dit vraagstuk werd bekeken. De resultaten zijn veelbelovend, en bereidt de weg voor nieuwe en mogelijk effectiever vormen van behandeling van mensen met lichte verstandelijke beperkingen.

Laura Maenhout

The promotion of physical activity in youth with intellectual disabilities: unleashing the power of social connectedness

In dit proefschrift is de onderzoeker op zoek gegaan naar een interventie om jongeren en jongvolwassenen met een verstandelijke beperking aan het bewegen te krijgen. Dat deed ze onder meer middels een co-creatief proces dat leidde tot een interventie waarin bewegen en sociale interacties gecombineerd worden. De onderzoeker slaagde erin om theorie en praktijk met elkaar te verbinden, waarmee een interventie is ontworpen die van meerwaarde is voor de praktijk.

De jury koos uiteindelijk voor deze drie genomineerden vanwege hun specifieke bijdrage aan de kennisontwikkeling op het gebied van mensen met een verstandelijke beperking en daarmee aan de ondersteuning van kwetsbare mensen met een diversiteit aan beperkingen, maar ook aan theorievorming op aanpalende terreinen en een breed scala aan vernieuwende methoden. Zij hebben hun onderzoek gedaan in samenwerking met velen: mensen met een verstandelijke beperking zelf, de vele zorgprofessionals en naasten van mensen met een verstandelijke beperking die zich inzetten om de juiste zorg te kunnen bieden en uiteraard collega-onderzoekers in binnen- en buitenland. Maar ook hebben zij de resultaten met belangrijke implicaties voor de zorgpraktijk en beleid op een heldere en inspirerende wijze beschreven.

U zag en hoorde vanmiddag de kopgroep van een sterk deelnemersveld. Er kan echter slechts één onderzoeker de winnaar zijn van de

Stichting Ds. **Visscherfonds**

www.dsvisscherfonds.nl

info@dsvisscherfonds.nl

Ds. Visscherprijs 2026. Alles afwegend heeft de jury na rijp beraad unaniem als eersteprijswinnaar aangewezen: **dr. Simon Langener.**

Meneer Langener, de jury feliciteert u van harte met het behalen van de Ds. Visscherprijs 2026. Alvorens u de prijs krijgt overhandigd door de voorzitter van het Ds. Visscherfonds sluit ik af met een korte toelichting op het jurybesluit om u deze prijs toe te kennen:

In het proefschrift bestudeert dr. Langener de mogelijkheid van immersive VR voor het behandelen van verslavingsproblematiek bij mensen met een licht verstandelijke beperking. Een doelgroep die groeiende is en waarbij reguliere behandeling vaak niet goed werkt.

Om te begrijpen wat wel zou kunnen werken, is het nodig om te begrijpen waarom iets niet goed werkt. In het proefschrift van dr. Langener wordt hierop ingegaan.

In traditionele behandeling van verslaving bij mensen met LVB is de stap tussen de behandelsetting en het dagelijks leven, te groot. Het is, ook bij bestaande interventies specifiek voor mensen met LVB, vaak lastig om het geleerde in de eigen situaties toe te passen.

Met IVR kan de behandeling gericht op de cliënt worden afgestemd, waardoor er geoefend kan worden in een veilige, gecontroleerde maar voor de cliënt herkenbare setting, ondersteund door een behandelaar.

Door op een systematische wijze, samen met cliënten en behandelaren, te onderzoeken of dit inderdaad zo werkt heeft dr. Langener een belangrijke bijdrage geleverd aan het verbeteren van de effectiviteit van behandeling aan mensen met een verstandelijke beperking met verslavingsproblematiek. En mogelijk op andersoortige psychische problemen waar in traditionele behandeling een grote nadruk ligt op cognitieve vaardigheden.

Rest mij om u namens de jury nogmaals van harte te feliciteren met de toekenning van de Ds. Visscherprijs 2026. Wij hopen dat deze prijs u en anderen zal stimuleren tot verdergaand onderzoek in het belang van mensen met verstandelijke beperkingen.

Tot slot ook een bijzonder hartelijke gelukwens aan de twee andere genomineerden, dr. Milou van den Bemd en dr. Laura Maenhout, die voor hun uitmuntende dissertatie door het Ds. Visscherfonds beiden met een tweede prijs worden beloond. Ook u beiden veel succes gewenst met uw verdere onderzoeksactiviteiten.

Ik nodig hierbij als eerste Simon Langener uit om naar voren te komen en uit handen van Leonore Biegstraaten de Ds. Visscherprijs 2026 in ontvangst te nemen.

Prof. dr. Petri Embregts
juryvoorzitter

Dr. Marjolein Herps
jurysecretaris

Overige juryleden:

Dr. Carien Beurskens (bestuurslid Ds. Visscherfonds)

Prof. dr. Geraline Leusink

Prof. dr. Bea Maes

Prof. dr. Robert Didden

Dr. Sandra Mergler

Stichting Ds. **Visscherfonds**

www.dsvisscherfonds.nl

info@dsvisscherfonds.nl